Ч. 177 (14.426). Львів, субота 8. серпня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

РОЗПУЧЛИВЕ ПОЛОЖЕННЯ В МАДРИДІ.

РОЗПУЧЛИВІ ТЕЛЄГРАМИ ДИПЛЬОМАТІВ З МАДРИДУ.

ЛІССАБОНА, 7. 8. ПАТ. Португальський радіоклюб перехопив таку радіотелєграму чілійського амбасадора у Мадриді: **Нечисленні вже в Мадриді посли й амбасадори приневолені покинути місто, бо положення розпучливе. Кожна хвилина може довести до поважних випадків. Якщо не вдалося би дістати дипльоматичного поїзду до Португалії або до Валенсії, дипльоматичний корпус збереться в одній з амбасад і звернеться до урядів, щоб літаками надіслав охоронні відділи. Влада мадридського уряду лише номінальна, в дійсности управляють червоні синдикати і команданти міліції. Втрати міліції сягають тисячів. Фронт не має получення з Мадридом так, що ніхто з Мадриду на фронт і навпаки не може дістатися.**

ЧЕРГОВІ ЗМІНИ В МАДРИДСЬКОМУ І КАТАЛЬОНСЬКОМУ УРЯДІ.

МАДРИД, 7. 8. ПАТ. През. Азана підписав декрет з димісією міністра війни і державного підсекретаря міністерства війни. На їх місце призначив полковника у стані спочинку Хуана Фернанда Сараві і майстра піхоти Леопольда Мендеса.

БАРСЕЛЬОНА, 7. 8. ПАТ. З катальонського уряду уступило трьох соціялістичних міністрів. Премієр Касанова заявив журналістам, що новий уряд приспішить діяльність воєнних судів та переведе чистку в публичних організаціях. Ми доволі відважні, щоб зорганізувати нову Катальонію і загарантувати вольности, що їх здобув збройно нарід.

ПОВСТАНЦІ ВИПЕРЕДИЛИ КОМУНІСТИЧНИЙ ПЕРЕВОРОТ.

ЛІССАБОНА, 7. 8. ПАТ. Спеціяльному кореспондентові щоденника „Діяріо де Манган" заявив у Севіллі ґен. Кіепо де Лляно ось що: **22. липня мало вибухнути в цілій Еспанії повстання комуністів. Щоб йому запобігти, ґен. Франко виступив до боротьби.** Перемога військових не вистане і треба буде Еспанію очистити раз на все від злочинців, які є на послугах Москви.

ПЕРЕД ВИРІШНИМ БОЄМ В ПОЛУДНЕВІЙ ЕСПАНІЇ.

ПАРИЖ, 7. 8. ПАТ. На основі вісток, які надійшли до Парижа, урядовим військам вдалося лише частинно заняти м. Сан Рафаель, положене на узбіччах гірського ланцюга. **Наступ урядових військ на Сан Рафаель є розпучливим зусиллям перервати петлю повстанських військ, яка щораз то затягається довкола Мадриду.** В Парижі переконані, що до вирішного бою дійде в короткому часі між урядовими військами і повстанцями в полудневій Еспанії. Положення повстанців на півдні значно покращало після приходу підмоги з Марокка. Повстанці починають наступ на Мадрид зполудня. Одночасно друга кольона повстанців з танками підготовляється до наступу на Малягу.

СИЛЬНА ПІДМОГА ДЛЯ ПОВСТАНЦІВ.

ТАНЖЕР, 7. 8. ПАТ. Ґен. Франкові вдалося перевести з Севти до Еспанії 500 вояків чужоземної леґії, 500 вояків тубильців зі самоходами і таборами на трьох кораблях під охороною 12 літаків. Урядові кораблі „Пініо" і „Альміранте Валлес" намагалися перешкодити перепозві, але летунські ескадри цільним бомбардуванням при допомозі прибережних батерій прогнали урядові кораблі. Канонірка „Пініо" пішла на дно. Ушкоджений підводний човен намагався схоронитися до Ґібральтару, але британська влада не дозволила віхати до пристані. Вночі вдалося перевезти дальше 4.000 вояків.

ЛЬОНДОН, 7. 8. ПАТ. Райтер повідомляє, що **ґен. Франко приїхав з Марока до Еспанії.** Його місце побуту окутане тайною. **В останніх днях повстанці перевезли з Африки до Еспанії коло 8.000 вояків.**

І КОРАБЛІ ПРИЛУЧУЮТЬСЯ ДО ПОВСТАНЦІВ

РИМ, 7. 8. ПАТ. Стефані. Спеціяльному кореспондентові час. „Трібуна" в Тетуані ґен. Франко заявив, що сили повстанців зростають, бо до них прилучилися кораблі у Ферроль, а саме: панцирник „Еспаня", 4 кружляки і 2 допоміжні кораблі. **Повстанці не мають зовсім торпедовців, контрторпедовців ні підводних човнів і тому не можуть видати вирішного бою урядовій фльоті. Зате повітряна фльота повстанців постійно зростає. Літаки повстанців слідкують за рухами урядової фльоти і часто її бомбардують.**

ПЕРЕМОГА ПОВСТАНЦІВ НА ПІВНОЧІ.

БУРГОС, 7. 8. Авас. Як повідомляє головна кватира повстанців, кольона зложена з піхоти, кінноти й артилерії вирушила з Вітторії та заняла місцевости Ордуна, Вілля Реаль та Алльва, перетинаючи звязок Вітторії з Більбао. Республиканці відступили на Армузо.

БЕЗНАСТАННІ АРЕШТУВАННЯ.

БАРСЕЛЬОНА, 7. 8. ПАТ. Поліція в Барсельоні переводить безнастанно ревізії й арештування. Між арештованими є Й. Міля і гр. де Монтсені, монархіст, голова катальонського уряду за диктатури. З Герон привели до Барсельони 60 військових командантів з ґен. Фернандом Аміном, які виступили проти мадридського уряду. Арештованих приміщено на кораблі „Уруґвай", який уряд перемінив на вязницю.

ХОВАЮТЬСЯ ДО ГРОБІВ ПЕРЕД КОМУНІСТАМИ.

МАДРИД, 7. 8. ПАТ. Від кількох днів 5 молодих людей приходило на цвинтар з квітами. Цвинтарна сторожа перевела ревізію і ствердила, що під квітами були харчі для 7-ох фашистів, які скривалися у гробівцях. Арештовано 12 осіб.

БЕЗНАСТАННІ ГРАБЕЖІ. МАСАКРИ ЧЕРЦІВ.

ПАРИЖ, 7. 8. ПАТ. „Парі Міді" повідомляє з Барсельони: Грабежі цивільного населення, озброєного до боротьби з повстанцями не агавають. Грабіжники вбили багатьох черців. Деяким зпоміж них вдалося втекти і вони скриваються перебрані.

МАДРИД, 7. 8. ПАТ. На приказ уряду спровадили до Мадриду черців монастиря в Ескуріяль. Під ескортою міліціянтів привезли теж черців з монастиря св. Августина з Сентонци. В цьому монастирі міліціянти почали слідство, яке протягнеться кілька днів

Таємний влом до віллі Троцького.

ОСЛЬО, 7. 8. ПАТ. Минулої ночі невідомі особи дісталися до віллі Троцького в Гонефосс біля м. Осльо, які приїхали туди самоходом і почали перешукувати бюрко. Коли дівчина звернулася телефонічно до поліції за допомогою, невідомі чужинці втікли. Поліція негайно приїхала і затримала самохід, але тотожности справників не устійнила. Здогадуються, що ними були члени місцевої фашистівської організації

—o—

Хто по чиїй стороні?

Кінець невтральности супроти еспанських подій

Женева, 5. серпня 1936.

Сьогодні вже кожній людині у широкому світі ясно, що значіння сучасних крівавих подій в Еспанії сягає далеко поза її межі. Все більше виявляється, що це зовсім не боротьба між еспанським урядом та повстанцями, а боротьба між національними силами Еспанії з поважною частиною війська на чолі з одного боку та большевицьким осередком, кермованим з Москви та Парижа, що криється за офіціяльною фірмою еспанського уряду т. зв. людового фронту. „Ізвестія" з 22. м. м. писали цілком отверто: „Дальший хід подій залежить від того, оскільки маси, що дістали зброю в свої руки, спроможуться примусити уряд перевести проти бунтівників ті рішення та заходи, які він обіцяв у своїм заклику до народу". Озброївши комуністів, злочинців звільнених з мадридських вязниць для поборення національного руху та ціле великоміське шумовиння, уряд передав фактично цілу владу в руки новоствореного „комітету рятунку", який є нічим іншим, як верховним мадридським „саветом". Провід нового еспанського війська, виборний від сержанта до найвищого старшини на взірець колишнього большевицького війська, отже про владу еспанського уряду над цим „військом" не може бути й мови. Ним кермують лише московські агенти. В руках цих агентів є також і ціла влада в Барсельоні, де озброєні комуністи допускаються страшних розбишацтв. Всі церкви за винятком катедри, яка залишилась на показ з огляду на свою велику мистецьку вартість, зруйновано й спалено. Багато підприємств еспанських і чужинецьких, зокрема німецьких, пограбовано і зруйновано. Проти цього німецький уряд гостро запротестував і його перепросили та запевнили, що дадуть відшкодування.

Акцію, розпочату на велику мірку вже в березні цього року, продовжує комінтерн цілою парою. Комуністичне радіо надає директиви короткими хвилями; кермує ним президент еспанської секції комінтерну Хуан Ґарсія і закликає творити совіти по всій Еспанії. Як повідомляє „Матен", керманичі московської акції Димітров, Колянов, Кіненес та інші переводять давно вироблений плян зобольшевизування Еспанії та північної Африки, щоб опанувати західну частину Середземного Моря. До париської большевицької централі прибули нові спеціялісти громадянської війни, Примаков, що пописувався в Еспанії вже в березні, ославлений чекіст, латиш Лаціс, що вславився свого часу терором на Україні й написав пізніше книжку п. н. „Методи червоного терору", німець Вальтер, відомий з виступу большевиків у Баварії в 1920 р., австрієць Штілерман, командант Оттакрінгу в часі останньої большевицької революти у Відні, італієць Буонаротті та інші.

У Франції московські агенти наймають за великі гроші „червоних добровольців" для Еспанії і формують з них „франко-еспанську міліцію". Французів вправді зголошується дуже мало, але значно більше еспанців, що мешкають у Франції, італійських антифашистів та інтернаціонального безробітнього шумовиння, якого в Парижі тепер дуже багато. Цих добо

вольців відвозять автобусами до еспанського кордону та передають до рук большевицького центру в Еспанії.

Але головну допомогу еспанському урядові дає французький уряд літаками, зброєю та грішми. Обурення французьких національних партій та преси з цього приводу таке велике, що офіціяльно Франція впевняє про свою невтральність, але „приватної" ініціятиви у справі військових постачань не стримує. З 300 літаків замовлених еспанським урядом в останніх днях післано 50 до Барсельони та 20 до Мадриду. „Приватним" шляхом іде до еспанських большевиків і всяка зброя та муніція.

Зі своїми симпатіями до еспанських большевиків французькі міністри зрештою зовсім і не криються. Премієр Блюм і міністер летунства Кот готові були на власну руку післати літаки до Еспанії, і лише обурення преси, а можливо й неофіціяльна інтервенція якоїсь з держав стримали їх від цього. Міністер здоровля заявив на публичних зборах, що обовязком французького людового фронту є зробити все, щоб „панування еспанських попів та генералів не вернулось", і додав, що міністер фізичного виховання та деякі інші такої самої думки як він.

При таких обставинах розмова англійського амбасадора в Парижі, сера Джорджа Клерка з французьким міністром закордонних справ, Дельбосом, про події в Еспанії та майбутню конференцію пятьох держав має деяке симптоматичне значіння. Події в Еспанії цікавлять Англію не менше ніж Францію. Дотеперішній стан в Еспанії очевидно не повернеться. Переможуть там або військові націоналісти, або еспанські большевики під проводом Москви. На випадок перемоги перших національна рада в Бурґосі погрожує вже тепер зірвати дипльоматичні зносини з Францією. Отже в цім випадку Еспанія наблизиться до інших націоналістичних держав: Італії та Німеччини, а це буде скріпленням впливів націоналістичних держав, у першій мірі Італії, в західній частині Середземного Моря. На випадок перемоги большевиків в Еспанії, вони стали би відтіль панами не лише в цілій західній частині Европи від франко-німецького кордону до Атлантику, але і в цілій північній Африці, і англійський Ґібральтар став би островом у большевицькому морі. Як перша так і друга можливість мусить спонукати англійський уряд шукати на майбутній конференції пятьох держав зближення з націоналістичними великодержавами Европи більш активно, ніж він робив це досі. Події в Еспанії зроблять також більш зрозумілим для Льондону рішучий спротив Німеччини бачити представників Москви на якійсь конференції европейських держав.

Отверте панування большевиків з усіми його руїнницькими наслідками в Еспанії та Франції без порівнання менше небезпечне для державних та поневолених націй Европи ніж скрите користання Москви величезними збройними силами Франції та її спільниць поруч з інтриґами московської дипльоматії на міжнароднім терені. Явна небезпека є вже половиною небезпеки. Велика послуга, яку робить Европі національне повстання в Еспанії полягає в значній мірі в тім, що воно примусило Москву відкрити завчасу свої карти, розпочати рішучу боротьбу в Европі, швидше, ніж приготовано як слід ґрунт в Англії та малих державах, що стоять під її впливом. Як далеко сягає реакція викликана в Англії розбишацтвом большевицьких банд в Еспанії, озброєних мадридським урядом, покаже між іншим і той факт, що навіть москвофільський „Менчестер Ґардіен" закликає, що правда даремно, французький уряд придержуватись невтральности супроти кривавих подій в Еспанії. Ясна річ, що поміч, яку Франція дає Мадридові, мусіла підштовхнути Італію та Німеччину поспішитись з поміччю повстанцям. Перелет італійських літаків до Марокка та маневри німецьких кружляків з маніфестаційною візитою німецького адмірала у ген. Франка (3-година нарада) страшенне схвилювали французький уряд. Він намагається тепер мерщій спутати свободу рухів тих держав окремою конвенцією про невтральність. Але хто примусить СССР зберігати справжню невтральність супроти акції, яку сам він, Сов. Союз, заініціював і від успіху якої залежить посередньо його екзистенція?! Годі теж вимагати від такої напр. Португалії, щоб вона була строго невтральна, коли совєтизація Еспанії грозить їй внутрішнім переворотом, а то й утратою самостійности? І чи приємно Італії мати під боком комуністичний котел? Тому прецеденс, який створили Москва й Париж — мститься на них самих. Про невтральність нині вже мови не може бути.

М. Данько.

У справі другого покоління.

У справах нашого національного доросту писалося у нас передусім на сторінках „Діла" багато і тому не буду тут повторяти широко обговорених вже річей. Хочу докинути від себе тільки осьцо:

До передостаннього року 95 прц. всього нашого доросту, молоді у віці від 14—18 літ (йде тут передусім про маси нашого сільського доросту), отже у віці найживішої і найбільше ріпаючої кристалізації, росло, такби сказати, зовсім дико. Воно тратило здебільша навіть те, що виносило із дитячих літ, отже знання читати й писати та попадало у поворотний анальфабетизм.

Нині в цій ділянці є вже трохи краще. Останніми часами, головно в останніх двох роках, можна запримітити у нас старання займатися справами доросту. Чуємо вже про гуртки, секції, відділи і т. д. „доросту" Рідної Школи, Просвіти, Сільського Господаря, Сокола, Лугу, Союзу Українок. Та все те покищо і під оглядом скількости і ще більше під оглядом якости, десята частина того, що ми мусимо зробити, щоби почати бодай як-так впливати на напрям розвитку всього нашого доросту.

Здається, що це нас не дуже жахає, ні переконує. Ми стільки століть були останніми на всіх майже ділянках національної організації, що те, що у нас якась ділянка національного розвитку стоїть зовсім чи майже зовсім облогом, для нас звичайна річ, нормальне явище. Зокрема справа справді масового виховання нашого доросту і нашої дітвори, справа розбудови розуму і характеру народу через вплив на нього там, де він найбільше податливий, плястичний, отже через виховання найширших мас дітвори і доросту не має в нас ніякої традиції, а ми в деяких справах великі консерватисти.

Та підійдім до тієї справи з другого боку. Уявім собі, з якими надіями могли би ми дивитися у наше майбутнє, якби ми знали, що не пятнацять чи двацять тисяч, як це є тепер, але пів міліона нашого доросту є під нашим виховним впливом, читає, набирає світогляду і знання в українських бібліотеках для доросту, гуртується в хліборобських, спортових гуртках, секціях чи відділах і т. д. та що за 10—15 літ цього пів міліона, пів міліона високо свідомих, очитаних, поступових, зорганізованих українців увійде у життя!

Великі осяги добувається тільки великими зусиллями. Великими не тільки самою сухою сумою праці, але теж свідомістю мети і засобів, доцільністю, пляновістю, координацією акції. І, безперечно, ми тільки під тою умовиною зможемо почати виховувати й організувати найширші маси нашого доросту, що всі заінтересовані товариства й організації порозуміються в цій справі і спільними силами розпічнуть справді широку, плянову, скоординовану акцію.

І тому хочу тут ще раз підчеркнути величезну вагу вище згаданого почину, як першої у нас спроби справді повно розвязати справу нашого доросту. Щоби ця спроба мала успіх, повинні всі наші заінтересовані в цій справі інституції, товариства й організації, а далі й ціле громадянство поставитися до неї з найбільшою увагою.

При цій нагоді хочу підчеркнути величезне значіння чи пак величезні можливости друкованого слова як засобу виховання найширших мас нашого доросту. Щоби вповні освідомити собі, яку велитенську ролю як засіб виховання доросту може і повинно відограти у нас друковане слово, треба підійти до тієї справи під таким кутом:

Чи маємо ми стільки людей, які були би здібні, могли би і хотіли би виховувати наш доріст, скільки треба, щоби почати виховувати увесь наш доріст, пів міліона? Напевно не стало би їх навіть для одної пятої нашого доросту.

Але водночас **при відповідній пляновій і скоординованій акції наших товариств та організацій ми могли би в кожному місті, містечку і в кожному селі знайти бодай одну свідомішу і ідейну одиницю, яка могла би 2—3 години тижнево присвятити бібліотеці для доросту і своїй місцевості та кольпортажі літератури для доросту.** При цьому лежить зовсім у границях можливого і тільки від нас залежить, щоби маси нашого доросту знаходили у таких бібліотеках не тільки книжечки „про козаків" чи про Довбуша або Шугая, але також циклі книжечок із ділянки хліборобства, садівництва, пасічництва, шовківництва (із зацікавлюючим легким підходом; пр. питання виложені у формі пригод, мандрівничих оповідань і т. д.) ріжних ділянок ремесла, торгівлі, ріжних наук і т. д. Оці два моменти: 1) що бібліотеки для доросту це одинокий засіб, при помочі якого можемо почати виховувати справді найширші маси нашого доросту і 2) що такі бібліотеки це засіб виховання доросту, який криє у собі велитенські можливости уліпшування, промовляють за тим, що в програмі цілої акції питання друкованого слова як засобу виховання нашого доросту слід поставити на першому місці і розглянути з найбільшою увагою.

Наприкінці хочу підчеркнути, що коли акція у справі започаткування виховання й організації **найширших мас** нашого доросту має увінчатися повним успіхом і дати можливо найкращі висліди, мусить опертися на відповідній зорганізованій акції нашого духовенства. Це справу порушив я минулого року широко на сторінках „Діла" у циклі статтей п. з. „Наше духовенство і наша дітвора" і тут підчеркую це тільки остаточний висновок: Наше духовенство є наймогутнішим у нас виховним апаратом. У кожному нашому місті, містечку і селі є наш священник, одиниця з окремим педагогічним вишколом. Коли при тому освідомимо собі авторитет нашого духовенства серед широких мас нашого загалу, його будьщобудь найбільшу у нас матеріяльну і політичну незалежність та вкінці те, що воно представляє незвичайно глибоко сцементовану організацію, бачимо, що в організації виховання і в самому вихованні найширших мас нашого доросту наше духовенство не тільки індивідуальним діланням, але теж організованою акцією може відограти найважнішу ролю.

Ярослав Татомир.

Еспанські комуністи розстрілюють німців.

Гострий протест Німеччини.

БЕРЛІН, 7. 8. ПАТ. 24. липня на передмісті Барсельони Сан Мартен т. зв. „народній трибунал" засудив на смерть 4-х німців, які самоходом відїздили з Еспанії.

БЕРЛІН, 7. 8. ПАТ. Німецький консуль у Барсельоні склав гострий протест перед каталонським урядом з приводу цих розстрілів і домагався негайного слідства.

БЕРЛІН, 7. 8. ПАТ. 4. серпня торпедовець „Альміранте Вальдес" обстрілював 45 хвилин Лярош, в еспанському Мароко, німецький корабель „Севілля" без ніякої причини і без осторги. Проти цього нарушення права німецький уряд рішуче запротестував. Крім того контрадмірал Карльс склав протест на руки командира рядової еспанської фльоти.

Пастирський лист Митрополита Шептицького проти комуністів.

Андрей Шептицький, Божою Милістю і Благословенням Святого Апостольського Престолу Митрополит Галицький, Архієпископ Львівський, Єпископ Камянця Подільського Всечесному Духовенству і Вірним Божий Мир і Архієрейське Благословення*),

ХТО ПОМАГАЄ КОМУНІСТАМ ЗРАДЖУЄ ЦЕРКВУ, ЗРАДЖУЄ НАРІД..

Небезпека теперішньої хвилі каже мені звернутися до Тебе, дорогий мій Народе, з оцими словами осторогі:

Хто помагає комуністам в їх роботі ,навіть чисто політичній, зраджує Церкву. Треба ту правду пригадувати всім вірним і цілій українській суспільності тим сильніше в наших часах, коли комуністи, щоб збаламутити й здурити вірних християн, удають віруючих людей і святотатсько приступають до св. Тайн, діставши такі прикази з Москви.

Хто помагає комуністам у переведенні їх плянів спільного т. зв. народнього чи людового фронту зі соціялістами і радикалами, зраджує свій нарід. Ту правду треба тим сильніше повторяти вірним і цілій українській суспільності в хвилині, коли комуністи для наложення нашому народові свого ярма обдумали в Москві комедію „народнього фронту", щоби в радикалах і соціялістах знайти несвідомих помічників у виконанні свого заміру знищити український нарід і стерти його по змозі з лиця землі.

Хто помагає комуністам у якійнебудь їх акції, а особливішим способом у зорґанізуванні т. зв. народнього чи людового фронту, той зраджує справу убогих, терплячих і кривджених у цілому світі. Цю очевидну правду треба тим сильніше і тим частіше пригадувати цілій українській суспільності, коли большевики, виницивши голодом Велику Україну, починають нищити убогих, скривджених і терплячих серед нашого безталанного народу на всіх українських землях у Польщі.

СИСТЕМА, ОПЕРТА НА БРЕХНІ.

Від початку християнства не було на світі ніякої секти ані релігії ані політичної партії, яка би в такій мірі була ворожою для Божого Обявлення і для всякої релігії, та особливо для релігії Ісуса Христа і Його св. Церкви. Большевики мають за найголовнішу засаду знищити Церкву. До тої цілі змагають викликанням революції, серед якої удається їм церкви палити, священиків і вірних християн убивати і нищити в людських душах віру в Бога і Його св. Обявлення.

Комуністи є безбожниками та в їх програмі нема точки, в якій би вони були щирішими, як у тій одній: у боротьбі проти Бога. Большевики щирі не є, навпаки, ціла їх система опирається на засадничій, всесторонній і безнастанній брехні. Тому нема майже змоги здати собі справу з того, що колись станеться з большевизмом. Він перетворюється в релігію, в якусь матеріялістичну й поганську релігію, що Леніна і йому подібних уважає наче півбогами, є брехню, обман, насильство, терор, гноблення вбогих, деморалізування дітей, пониження жінки, знищення родини, знищення селянства і доведення всього народу до крайньої нужди вважає принципами свого панування, хоч усі ці принципи прикриває брехливими, просто противними назвами. Трудно зрозуміти, до чого змагають комуністи, бо дотеперішній, девятнацятилітній досвід виказав як на долоні, що коли большевики говорили про свободу, розуміли неволю, коли говорили про добробут, тим словом називали — голод, коли говорили про ради (совєти) — тим словом називали систему, в якій нікому не вільно висказувати своєї думки, коли говорили про владу селян — розуміли систему, в якій селянин змушений до безплатної роботи, за яку не дістає навіть достаточного кусника сухого хліба. А коли говорили про владу пролєтаріяту, то пролєтаріятом називали касту, що кров з народу витискає..

Для знищення релігії замикається церкви. Часом уживаючи комедії „висказаного народом бажання", але частіше без тої комедії. Церкви заміняється на кіна, а де нарід досить схильний,щоб задержати церкву і церковного служителя, там накладається на церкву такі неможливі податки, що це робить удержання церкви неможливим. Священикам заказують учити дітей катехизму, а молодь піддають під справдиво діявольську систему деправації, деморалізації дитини від наймолодших літ. Ціла педаґоґія і ціле шкільництво комуністів зводиться до одного: псувати діти, вчити їх брехні, нечистоти, бунту проти родичів, доносити до поліції, що родичі дома говорять, і вщіплювати в молодечі душі думки, що Бога нема, що релігія є отруєю.

А що ціла та політика мусить бути злучена з основою большевизму — брехнею — комуністи хваляться, що під їх владою процвитає просвіта, школи, університети, література, тощо. Та, щоби доказати, які то вони є толерантні, уряд старається завсіди одну церкву чи секту протиставити другій так, що може завсіди показати якусь церкву не тільки толеровану, але й протеґовану.

ПІДСТУПНА ТАКТИКА СУПРОТИ ЦЕРКВИ.

Такі є большевики в совітській Росії і в поневоленій радянській Україні. Такими самими показуються вони також у своїй акції за кордоном. Де тільки вдається їм викликати якесь замішання і революцію, там негайно виступає ціла та московська програма, давно вже в Москві виконувана. Так було і є в Мексику — так було і є в Еспанії. Де покажуться комуністи-большевики, там зараз починають горіти церкви і кров невинна ллється обильними потоками. Їх сліди всюди значені кровю невинних жертв. Чи не є річю очевидною, що таким ворогам Христа помагати — є зраджувати Його і зраджувати Його св. Церкву. Тому ту правду треба людям повторяти, бо багато є таких, які даються звести, вірять большевикам і думають, що без тяжкого гріха можна їм помагати. Десь навіть мала утворитися секта християнських комуністів, що хотіли засади комунізму злучити з принципами Євангелія. Очевидна річ, що ту секту зараз церковна Влада зі Св. Отцем, Римським Папою, осудила як єресь. Ті християнські комуністи були, здається, тільки новою брехнею большевиків. Вони хотіли до себе християн притягати, а боялися, що християни, пізнавши бодай у частині їх науку і їхній спосіб поведінки, будуть від них утікати як від найгіршої зарази. З Москви пішов приказ до всіх комуністів цілого світу: верховна московська влада приказує комуністам, що походять з християн, себто є похрещені, удавати якнайпобожніших і якнайкращих християн.. Тим способом, кажуть їм їхні проводирі, — будете могти успішніше підбурювати нарід проти священика і проти Церкви, будете ось могти сказати: „Я і сам християнин і то добрий християнин, я і сповідаюся і причащаюся, але того не можу стерпіти, щоб ми дістали священика не того, якого ми хочемо", або щоби священик не так робив, як ми хочемо, або щось подібного. Щоб дурити християн, варто й ужити ще більшої брехні — ось скажеться наприклад дуже побожно людям: „Я готов за вас терпіти, я готов датися розпяти для добра народу, за нарід за вас". І така брехня може свої овочі принести. В таких часах і серед таких обставин треба дивитися не лише на те, хто сповідається і причащається, але треба дивитися і на те, як хто жиє і що говорить. І ось вам правило: якщо хтось признається до комунізму, якщо хвалить комунізм, комунізму боронить — християнином не є, а може лише християнина удавати. Комуніст а християнин — то як вогонь і вода, що разом на одному місці не можуть бути.

„ЛЮДОВИЙ ФРОНТ" і СТРАШАК ФАШИЗМУ.

..Рівночасно зі зміною тактики, наказаної комуністам щодо віри і св Тайн, — видумала Москва ще другий спосіб маскувати свої властиві цілі і успішніше змагати до поневолення народів. Нараз, на приказ Москви, змінюють комуністи у всіх краях Европи своє становище супроти інших опозиційних політичних партій. Досі відносилися вони до давних своїх товаришів, соціялістів-демократів і соціялістів-радикалів з такою безоглядною погордою, з такими кпинами про них говорили й писали, що соціялісти і радикали видавалися найбільшими противниками комуністів. У самій Росії від першої хвилини стали большевики нищити соціялістів і радикалів без огляду на те, якими назвами вони там називалися, майже нарівні з консервативними партіями, чи монархістичними, чи царськими, чи буржуазними. Так само до них відносилися і в інших краях Европи. Тепер обдумали в Москві дійсно премудрий плян опанувати всі опозиційні партії. Тим пляном є т. зв. народній чи людовий фронт. Позірно стають комуністи уміркованими, терпимі і по приятельськи починають відноситися до всіх людей невдоволених з теперішніх порядків і через те приналежних до ріжних відтінків опозиційних партій. Щоби оправдати потребу злуки всіх опозиціоністів, представляють і побільшують те, що називають небезпекою фашизму. Хоч Мусоліні і фашисти були першими, що заключили пакт з комуністами, проте фашизм представляють тепер комуністи як найбільшого ворога народнього добра, поступу, свободи, тощо. Навіть там, де ніякого фашизму нема, як напр. у Франції, Еспанії, ЧСР, большевики починають голосити про небезпеку фашизму та про конечність, щоб усі невдоволені злучилися разом перед тим маревом неволі, фашизмом, — що неначе чорна хмара грозить народам Европи.

Словом фашизм називають комуністи народні партії, усіх націоналістів у всіх краях. Націоналістами їх не називають, передовсім для того, бо не привикли річи називати так, як усі їх називають. Система брехні наказує їм річи називати не так, як їх люди називають. Якщоб своїх противників називали націоналістами, не здобули би для боротьби з націоналізмом нікого. Але коли націоналістів, чи всі народні партії, разом з християнством, з Церквою і церковною Владою назвуть фашизмом, то проти так названого спільного ворога зможуть може зорґанізувати усіх невдоволених.. Тим невдоволеним представити, що причиною усякого лиха є фашизм, це думка, можна сказати, ґеніяльна для зорґанізування усіх невдоволених в могутню партію, котрої ужиє комунізм. Очевидно до тої партії мусять увійти соціялісти-демократи й соціялісти-радикали. Вони з комуністами мають теоретичну програму спільну. Всі вони є учениками Маркса. Всі заперечують приватну власність, а засоби продукції хотіли би зробити власністю цілого суспільства чи держави. Однак ріжняться у засадничих точках. (Далі йде мова про еволюціонізм соц.-дем. і соцрад.)

Від хвилини, коли появилися большевики зі своєю програмою революції, терору, нетерпимости, браку всякої дискусії і переведення свого плану перевороту найскрайнішими способами, мусіли соціялісти-меншевики, як їх у Росії називали, почуватися дуже моторошно. Соціялістам почало робитися лячно. Вже через появу комунізму вони тратили неначе монополь оборони угнетених. Тратили монополь крайньої лівости. Якже то стерпіти, щоби якась ліва партія могла їм — соціялістам закинути, що вони опортуністи. До того тактика терору, агресивности, нетерпимости, не лицювала з їх демократизмом і робила їх чимраз більше несмілими. У положенні, де треба наради, віча, парляменту, дискусій, агітацій — прийшли большевики і зі своїм — „по сему бить" — без дискусії накинули всім свою волю. Але назверх заховують престіж селянських і робітничих рад. Революція будь-що-будь була теж потрохи ідеалом соціялістів, саме слово — таке миле, таке гарне, тільки треба цій революції надати демократичний характер. Бож хто не демократ, той ретроград, аристократ, клерикал — одним словом поза демократією нема правдиво людської програми. Соціялісти здавали собі добре справу, що з комуністами в одній партії далеко не підуть. Але коли ці комуністи піднесли прапор злуки всіх невдоволених, якжеж не брати участи в цім „народнім" чи „людовім фронті"? Якжеж могли соціялісти були вдоволені? Тим самим стали би вже буржуями. Навіть тоді, коли у Франції дістали своє правительство і змогу перевести всі реформи, яких лише забажають, вони ще невдоволені. І треба признати, вони мають і причину бути невдоволені, бо їх випередили комуністи.

ЗАМАНЮВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ДО „ЛЮДОВОГО ФРОНТУ".

Наших соціялістів і радикалів перед опануванням комуністами боронить лиш одне, що лишилося в них з національних почувань. Їм лячно лучитися з людьми, яких руки закровавлені ще теплою кровю міліонів наших земляків на Великій Україні. Навіть тоді, коли вони є соціялістами-демократами чи радикалами, щось не дозволяє їм цілком забути на те, що їх батьки були українцями. Передбачуючи ці скрупули, крівава Москва надала своїй програмі назву „народнього" чи „людового фронту", хоча направді він повинен називатися „противнародній фронт", бо його метою є накинути народам ярмо червоної себто кровавої Москви. До „народнього" чи „людового фронту" запрошують і нашу молодь по селах. І треба признати, що не легко нашим хлопцям зорієнтуватись в европей-

*) Подаючи цей Пастирський Лист з пропущенням деяких уступів, зазначуємо, що повний текст (на поверх 4 стор. друку) появляється одночасно в „Меті". Ред.

ській політиці, щоб опертися покусі „народнього фронту“. Найблагородніші й найгарніші речі видять, а досвідчають на собі й на батьках много несправедливостей, прикрости, і мають сто причин бути невдоволеними. Не можна безпосередніше трапляти до їх душ, як коли до них говорити як до невдоволених. Це є величезним засобом успіху для комуністичної пропаганди. Бо пропаганда „народнього фронту“ є комуністичною пропагандою навіть тоді, коли ця пропаганда є в руках людей, що зрештою не мають нічого спільного з комуністами. **„Народній“ чи „людовий фронт“ є організацією комуністичною й мусить виключно служити цілям комунізму, себто мусить іти до накинення народові ярма.** Якщо большевики назвали той фронт „народнім“ чи „людовим фронтом“, те саме вже вказує, що він є противнароднім, себто противним народові.

Могло би видаватися, що в організованих „народніх фронтах“ перевагу буде мати більшість, і нашим хлопцям видається, що коли їх буде більшість, вони нададуть „фронтові“ напрям і характер. Так було би, колиб світ ще держався демократичної системи більшости, голосування, тощо. Комуністи все це викинули і зуміли створити державу, в якій маленька меншість держить в лютій неволі величезну більшість. Вониж навчили Европу, що кількох або кільканацять людей добре зорганізованих може за лоб узяти тисячі. Бо вони людей навчили, що брехнею, криком, терором, а як потреба то й голодом можна з людей зробити тихі ягнята, що не мають ані змоги ані охоти противитися.

РУКА МОСКВИ У ВЕРЧАНАХ І НАГУЄВИЧАХ.

У Франції люди, що на справу дивляться, мають сотні й тисячі доказів на те, що провід французького „народнього фронту“ іде з Москви. В нас, в одному й другому селі трудно буде спостерегти, чи той напрям з Москви. Треба на річ дивитися загально й одним поглядом все обняти, щоб зрозуміти, що у Верчанах, чи в Нагуєвичах, чи у Львові — усюди одна мета й одна тактика вказує на одного вожда. А коли ці події наші порівнаємо з тим, що діється у Франції, Еспанії, Мексику, совітській Росії й Україні, знайдемо у всіх тих подіях одну руку, що зраджує один провід. Маємо вже й у Галичині багато доказів на те, що тим провідником є червона Москва, що „народній“ чи „людовий фронт“ чи у нас, чи на Волині, чи на Білій Русі — має ту саму мету, яку мали большевики на Великій Україні, коли голодом віддали міліони українців на смерть. При такому положенні наступила хвиля, в якій треба безнастанно пригадувати, що „народній“ чи „людовий фронт“ є протинародній, що хто помагає і співпрацює з комуністами в зорганізуванні „народнього фронту“, зраджує свою Батьківщину, віддаючи її в руки найзавзятіших й найнебезпечніших її ворогів.

До вас тепер моє слово, дорогі хлопці по селах і містечках. Уважайте на того, хто вас хоче втягнути в якусь організацію. Добре придивляйтеся тому „фронтові“, до якого вас запрошують. Маєте благородні бажання, хочете добра для себе, для своєї рідні, для свого села, для своєї Батьківщини, але ваше молоде око не бачить зради, яку підлають вам вороги. Вони вас нераз дурять, приходять до вас зі солодкими словами, роблять вам гарні обітниці, а якщо за ними підете, впадете в неволю, з якої вже може не врятуєтеся. На кожний спосіб станете чужими для свого народу, і гірше ніж чужими, бо можете стати його зрадниками. Навіть не спостережетеся, коли в організації, яка вам видавалася доброю, перейдете у службу тиранів, що захотять ужити вас до служби кріавої Москви.

(Дальше йде осторога перед соціялістичними й комуністичними письмами).

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ КАПІТАЛІЗМ.

Комунізм хвалиться тим, що поборює, а в себе навіть цілком усунув капіталізм з усіми його несправедливостями. На це треба рішучо сказати, що большевики є за капіталізмом і навіть за найгіршим капіталізмом, бо змонополізованим в одних руках. Вони допровадили капіталізм до найдальше ідучих консеквенцій і побільшили майже в безконечність усі несправедливости тої економічної чи грошевої системи, яку називаємо капіталізмом. Ніхто не сумнівається, що капіталізм має відемні сторони і що він є причиною багатьох несправедливостей на світі. Але большевики роблять щось гірше.

(Зясувавши суть капіталізму в Америці, лист переходить до большевицького капіталізму).

Большевики беруть монополь продукції в свої руки і тим способом змушують усіх мешканців краю платити їм безіменний і укритий податок від усього, чого уживають. Большевики уживають капіталізму у найгіршій формі, яка може бути, бо капіталізму змонополізованого в одних руках. З комори кожного громадянина виберуть до останнього сотика того дрібного капіталу, що має той селянин. Він міг заробити хоч би 100 карбованців, і ті 100 карбованців перейдуть в кишеню большевиків, а бідний селянин майже не спостереже, коли і як. Большевики борються з капіталізмом у користь свого капіталізму, значить у користь своєї кишені.

Большевики продукують усі вироби дуже дешево, бо мають монополь та вживають безплатних робітників, вязнів, селян, які навіть на своїх ґрунтах мусять працювати для уряду і не дістають навіть достаточного кусника хліба, щоби жити. Крім того є в Росії сотки тисяч людей, які змушені до праці без ніякої заплати.

Капіталом у ширшому значінні можна назвати й усі засоби продукції, фабрики і землю. Большевики і в тім ідуть прямо до своєї цілі. Змонополізували всю землю. Земля стала власністю держави, отже большевиків. Щоби до того дійти, мусіли звести тяжку боротьбу зі селянством, щоби звести його на пролетарів. Не можемо очевидно описувати тих усіх фаз боротьби. Уживали всіх способів. Рівночасно всюди бунтували дітей проти родичів, молодших проти старших, убожших проти багатших, стараючися всюди кинути своє пекольне зерно ненависти, роздору, сварні, безбожництва, неморальности, підозрінь, процесів, злочинів, убивства і всіх інших можливих отруй. Владу в селі очевидно всюди віддавали найгіршим елементам, яких виховували на доносчиків, шпіонів, одним словом, чекістів. Молодь у селі організували у так званім комсомолі і провадили їх до того, щоби з них зробити безбожників. Це ідеал большевицького уряду.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ РАЙ.

Вкінці почали запроваджувати т. зв. „колхози“, себто колективні господарства. Всі ґрунти в селі творять одну цілість, господарять на них большевицькі урядники, а селяни мають слухати й робити те, що їм прикажуть. Нехай бідні люди запротестують! Процес короткий: чекісти окружують село і підпалюють його, не позволяючи нікому втекти з горіючих хат. А коли побоюються, що такий протест дійде до відома якихсь чужинців, то протестуючих селян вивозять на Соловки, на важкі безплатні роботи в державних лісах. До кількох літ вимирає половина з голоду або недуги.

Як до того додати, що церква в селі часто замкнена, спалена або замінена на склад чи кіно, що на 10—15 сіл є один священник, бо інші вбиті, або доведені до такої нужди, що як жебраки ходять по світі, — маєте образ того, що називається большевицьким раєм. Ось мета „народнього“ чи „людового фронту“, всіх ячейок, усіх комуністичних газет, брошур і летючок. Вони хотять нас до того довести.

А хто роботі большевиків помагає, чи то працею для „народнього фронту“, чи киданням летючок, чи читанням газети, чи пропагандою засад і оборони перед іншими — помагає їм до того, щоб усюди могли завести той свій рай.

НИЩАТЬ СУСПІЛЬНУ МОРАЛЬ.

Само собою розуміється, що не знати, які томи треба би писати про большевиків, щоб представити всю їх систему. Тому додам ще хіба таке. Вони війну видали родині. Змагають до того, щоб жінка чи дівчина була загальною власністю. Тому супружество замінили на контракт, який заключається перед комісарем і який можна односторонно зірвати кожної хвилини. З того йде, що нещасні матері, покинені несовісними мужами, часто убивають дітей ще ненароджених або коротко по народженні. Убивство дітей стало таке загальне, що сам уряд настрашився того страшного явища і шукає способу на те, щоб його вдержати.

Що при такій системі трудно про дівочу чистість поміж дівчатами й молодечу невинність поміж хлопцями, само собою розуміється.

У християнських суспільностях лише християнські чесноти справедливости й любови ближнього можуть робити нешкідливими й менше шкідливими лихі інституції чи лихі системи, так як ось напр. капіталізм. Справедливість і любов ближнього спричиняє, що люди не так використовують, або й не використовують зовсім своєї економічної переваги, зі совісти, з почуття справедливости, або з чесноти любови. А в родинному життю й у вихованні молоді, на людські пристрасти християнство находить гальму у совісті, вироблений вірою в чеснотах чистоти, вірности, присязі, обовязковости, тощо. Як буде виглядати суспільність, яка всі ці чесноти скреслить, то покаже щойно будучність. Але вже сьогодні деякі прояви того зіпсуття машини суспільного життя свідчать про те, як глибоке це зіпсуття. На цілій території, де панують большевики, виробляється поволі стан цілком диких людей. Сотки, тисячі і десятки тисяч опущених дітей ростуть дико на дикунів. Всюди ці товпи беззахисних дітей переходять з місця на місце, жиють очевидно тим, що десь зрабують, вкрадуть або знайдуть. Множаться поміж ними всі недуги. Ніхто не знає, коли, де й як вони умирають; ніхто не знає відки котре походить і ніхто ними не журиться.

НЕ ВІРТЕ БОЛЬШЕВИЦЬКИМ АГЕНТАМ.

Ви зустрінете може нераз наших хлопців вже трохи старших людей, які будуть вам твердити, що самі там були, виділи і знають, що там є добре. Придивіться зблизька життю тих людей, що так говорять. Легко може бути, що їм за те платять, щоби так говорили. Бо то звана річ, що большевики втягають до своїх шкіл молодих, яких учать комунізму, в яких вщіплюють принципи Леніна, Маркса чи Сталіна. Такі школи є і в глибокій Росії і в українських містах. Такі школи є правдоподібно і на Закарпатській Україні, в Празі, тощо. Вихованця, агента, готового агітатора посилають большевики на наші села до нашої молоді, і він очевидно хвалить систему большевиків. Коли такого здиблете, подивіться передовсім на руки, чи не закровавлені кровю убогих і терплячих, чи не закровавлені кровю Батьківщини, яку зраджують за гроші кровавої Москви.

Чи можете мати причину не вірити мені? Який я міг би мати інтерес вас перестерігати, якби большевики дійсно вели до добра наш нарід? Те, що вам говорю, цілий світ знає, бо то факт стверджений сотками німців, французів, американців — те, приміром, що на Україні з голоду вигинуло більше як три міліони людей, або те, що большевики війну видали селянам, або те, що на Соловках гинуть тисячі й тисячі наших земляків з України. Тих фактів ніхто не заперечує, вони оголошені в цілій европейській та американській пресі. Це заперечують лише ті, що за це гроші беруть, щоб так говорити, ті, що продаються, ті, що зраджують Батьківщину продають її, ті, що за гроші зраджують Церкву, що продають Христа як Юда Іскаріот.

Хоч нелегко молодій, навіть мудрій і просвіченій людині пізнати правду в таких всесвітніх справах, як справа III. інтернаціоналу, комінтерну чи комунізму, то все таки я переконаний, що хто з вас по християнськи візьметься до пізнання тої справи, той дійде до пересвідчення, що воно дійсно так є, як вам пишу. Я не жадаю віри в мої слова, бо віра належиться лише словам Ісуса Христа й словам св. Церкви. Коли голошу науку Ісуса Христа, проповідую Богом обявлену науку, тоді жадаю, в імені Христа, віри в ту науку. А коли мені тої віри відмовляєте, думаю, що мене кривдите. Однак я не перестану говорити вам ще: не вірте мені, шукайтеж людей, що знають, що виділи, читайте книжки тих людей, що там були, що там терпіли, і не вірте кожному, що вам захвалює систему большевиків. Таж то річ знана, річ доказана, чим є та система та що є тисячі людей платних большевиками. Зумійте розріжнити їх бесіду від правди.

Дано у Львові в день після св. Пророка Іллі 1936. р

† АНДРЕЙ,
Митрополит.

Анґлія зміцнює збройні сили в Ґібральтарі.

ЛЯ ВАЛЄТТА, 7. 8. ПАТ. Британський панцирник „Бергем“ приготовляється, щоб відплисти на грецькі води, коли прийдеться охороняти бриг. інтереси.

ПАРИЖ, 7. 8. ПАТ. До Альжиру прилетіло 12 англійських гидропляні́в. Здогадуються, що вони відлетять до Ґібральтару, де Англія концентрує свої збройні повітряні сили.

Вибагливий готель у Львові.

Кожний прохожий, який опиниться на пл. Марійській, звертає увагу на дійсно прегарний вигляд „Европейського Готелю“, що його в останньому часі поширив і відновив підприємчивий та відомий у Львові промисловець Антоні Увера. Відновлений „Европейський Готель“ є не лише окрасою Львова, але також і найбільш модерно і вибагливо ульдженим готелем у Львові, який може

вдоволити найбільші вимоги культурного европейця. Численні европейці, які заїзджають у Львові до „Европейського Готелю“, вибагливі на повний комфорт, технічні удогіднення та внутрішню естетику, напевно будуть вдоволені на сто відсотків. Комфорт і вигода „Европейського Готелю“ враз з дискретним люксусом зовсім не уступають цього роду найбільшим закордонним підприємствам.

Око прохожого манить у першу чергу білий фронтон чотироповерхового будинку „Европейського Готелю“, вдержаного в наскрізь модернім стилі. Крізь просторі входи легко пройти до великого, в мистецьким смаком уладженого голю і до рецепційної салі, яких уладження виконані в хрому, алябастру та кавказького горіха. Сітка догідно розміщених коридорів, постійно в русі, модерно уладжені вінди уможливлюють швидку і вигідну мандрівку у велитенськім будинку. Одно і двокімнатні мешкання з прегарним видом на середмістя, умебльовані з найновішим комфортом, успокоюють найкраще надшарпані нерви і дають вимріяний спокій тимбільше, що мальовила кімнат вдержані в одній спокійній красці. До того кожна кімната має мидниці з холодною та горячою водою, а двокімнатні помешкання — крім передкімнати — ще ідеально чисто лазничку. Слід теж підкреслити, що в кожній кімнаті поміщено згідно з найновішими винаходами техніки світляну сиґналізацію, яка — у противлежности до давніків — не шарпає нервів ні обслуги ні гостей готелю. У відновленому „Европейському Готелі“ є аж 80 кімнат, себто, як на Львів, дійсно поважне число. Реконструкцію проектував архитект Фердинанд Касслер, а перевели її найповажніші львівські фірми, які виконали свої праці з вибагливою елеґанцією. Тому нема двох думок, що „Европейський Готель“ буде дійсно притягати найвибагливіших гостей з краю та зза кордону.

ВІСТИ З ОЛІМПІЯДИ.

ЯК ВИГЛЯДАЄ ОЛІМПІЙСЬКИЙ СТАДІОН.

Олімпійський стадіон має вигляд еліпсоватої чаші, що її протинають проміннями з долини до крис, сходи. Долішня половина стадіону вмурована в землю і до неї сходиться на долину, горішня половина над землею і до цих сиджень виходиться на гору. Входи на долину означені буквами, виходи в гору числами.

Стадіон вибудований 10 кільометрів на полуднє від Берліна. Видці надходять від сторони міста з трьох боків і вже пів кільометра перед стадіоном відбувається провірка карт, щоби при стадіоні не було штовпу. Прислуга в білосиніх одностроях з рожевими вилогами вказує дорогу й місця. При західнім кінці стадіону стоять дві вежі з годинниками, які творять Маратонські Ворота. На другім кінці еліпси напроти Маратонських Воріт видніє над східними воротами чотирокутна таблиця з сірих скляних шиб. Вона має оголошувати висліди змагань. Над таблицею розмістились на плятформі світливці з світлинними приладами.

По середині полудневої сторони видніють білі крісла для представників влади, вгорі над ними 50 критих льож для преси. Одинокі журналісти забезпечені від сонця і дощу. Ціла будівля з каменя і цементу вдержана в темнавій, камінній красці, лавки деревляні на залізних підпорах, потягнені сірою краскою. Майдан в долині порослий старанно виплеканою травою, а від зеленого травника відбиває шлях довкола майдану, викінчений в темно-оранжевій красці не з піску, але з якоїсь хемічної мішанини попелу з землею, яка не чіпляється черевиків і не порошить.

Видці захоплені виглядом гармонійно виведених лукастих і прямих ліній величавої будівлі, що може помістити понад 100.000 осіб. Стадіон закінчений на горішних крисах високими щоглами, що на них мають прапори.

Багато допомогли Рідній Школі ті особи й установи, що подарували їй облігації народової позички. Хто має такі облігації, зволить негайно прислати на адресу: Рідна Школа. Львів, вул. Сикстуська 46.

ОЛІМПІЙСЬКІ ОДЯГИ ПООДИНОКИХ ДРУЖИН.

Дружини подані в цім списку в такім порядку, як виступали вони на олімпійськім стадіоні 1. ц. м.

1. Греція, 46 змагунів, без шапок, темна куртка, білі штани, темні мешти.
2. Єгипет, 69, темно-червоний фез, синя куртка, білі штани, білі мешти.
3. Афганістан, 19, темно-зелена куртка, білі штани.
4. Арґентина, 69, білий кашкет, синя куртка, білі штани.
5. Австралія, 39, зелена шапка, зелена куртка, білі штани.
6. Бельгія, 87, сірий одяг.
7. Бермуда, 7, білий шолом, білий одяг.
8. Болівія, 3, білий одяг.
9. Бразилія, 66, без шапки, синя сорочка, сірі штани.
10. Болгарія, 31, білий кашкет, синя куртка, білі штани.
11. Чіле, 58, білий капелюх, синя куртка, білі штани.
12. Китай, 78, білий, соломяний плоский капелюх „Жірарді“, темно-синя куртка, білі штани, темні мешти.
13. Колюмбія, 6, без шапки, синя куртка, сірі штани.
14. Коста Ріка, 1 (оден), білий одяг.
15. Данія, 136, білий кашкет, червона куртка, білі штани.
16. Естонія, 42, білий кашкет, темно-синя куртка, сірі штани.
17. Фінляндія, 71, без шапки, білі сорочки, по сорочці синя камізолька, сірі штани.
18. Франція, 192, темно-синій берет, темно-синя куртка, білі штани, білі мешти.
19. Британія, 168, темно-синій білий одяг.
20. Гаїті, 1 (оден), соломяний мягкий капелюх, сіра куртка, білі штани.
21. Голяндія, 73, сірий кашкет, синя куртка, сірі штани.
22. Індії, 30, блідо-синій турбан, блідо-синя куртка, ясні сірі штани.
23. Ісляндія, 21, без шапки, чорна куртка, сірі штани, чорні мешти.
24. Італія, 238, біла шапка, ясно-синя куртка, білі штани, білі мешти.
25. Японія, 223, сіра шапка, темно-синя, жовто обрублена куртка, сірі штани, чорні мешти.
26. Югославія, 55, без шапки, ясно-синя куртка, білі штани.
27. Канада, 147, без шапки, червона, біло обрублена куртка, білі штани.
28. Латвія, 34, без шапки, білий одяг.
29. Ліхтенштайн, 7, без шапки, темний одяг.
30. Люксембург, 31, червона куртка, темнаві штани.
31. Мальта, 19, білий кашкет, білий одяг.
32. Мексик, 61, без шапки, білий светер із зеленою стрічкою впоперек грудей, білі штани, білі мешти.
33. Монако, 7, білий берет, білий одяг.
34. Нова Зеляндія, 8, соломяний білий капелюх „Жірарді“, чорна куртка, білі штани.
35. Норвегія 94, білий соломяний капелюх „Жірарді“, синя куртка, сірі штани.
36. Австрія, 259, білий кашкет синя куртка, білі штани, білі мешти.
37. Перу, 69, без шапки, синя, біло обрублена куртка, білі штани.
38. Філіпіни, 34, високий, соломяний, білий капелюх, ясно-сіра куртка, білі штани, білі мешти.
39. Польща, 127, біла рогативка, червона куртка, жовтаві штани.
40. Портуґалія, 37, соломяний капелюх, ясно-сіра куртка, білі штани.
41. Румунія, 51, без шапки, білий одяг.
42. Швеція, 145, соломяний, плоский капелюх „Жірарді“, темно-синя куртка, білі штани, білі мешти.
43. Швайцарія, 180, чорний кашкет, темно-синя куртка, білі штани.
44. Південна Африка, 81, соломяний, білий капелюх „Жірарді“, темно-зелена куртка, білі штани, темні мешти.
45. Чехословаччина, 123, ясно-синя шапочка, ясно-синя куртка, сірі штани.
46. Туреччина, 74, білий кашкет, сіра куртка, білі штани.
47. Маярщина, 165, соломяний високий капелюх з червоною стяжкою і волосяною китицею, білий одяг.
48. Уруґвай, 64, чорна шапка американського крою, сірий одяг, темні мешти.
49. Зединені Держави Америки, 408, білий соломяний плоский капелюх „Жірарді“, темно-синя куртка, білі штани, білі мешти.
50. Німеччина, 397, білі кашкети, білий одяг.

Загальне число — 4.300 осіб.

Берлін. **Іван Боберський.**

*

ОЛІМПІЙСЬКІ ВИСЛІДИ.

Трискок.

1) Таіма (Японія) 16.2, 2) Гарада (Яп.) 15.66, 3) Меткалф 15.50, 4) Вельнер (Нім.) 15,27.

Мет ратищем.

1) Штек (Нім.) 71.84, 2) Нікканен (Фінл.) 70.77, 3) Тоіванен 70.72, 4) Аттерваль (Швеція) 69-20, 5) Єрвінен (Фінл.) 69.18. Поляк Льокайський заняв семе місце.

Фінал 80 м. жінок.

У цій конкуренції про перше місце вирішила знимка. До мети прийшли 4 змагунки в однаковім часі. На підставі фільмової знимки устійнили такі висліди: 1) Валля (Італія) 11.7, 2) Штоер (Нім.) 11.7, 3) Тейльор (Канада) 11.7, 4) Тестоні (Італія) 11.7

Найкращий біг Ігрищ.

Фіналу на 1.500 м. вичікували всі з нетерплячкою. До бігу станули самі аси такі, як Ловельок, Беккалі (переможець на Олімпіяді в Льоо Анджельоо) та американець Канінгтем. Вже по старті було ясно, що світовий рекорд упаде. І справді новозеляндець Ловельок прибіг у часі кращім від світового рекорду 3.47,8, новий рекорд). 2) Канінґгем 3.48.4 (час теж ліпший від старого рекорду). 3) Беккалі (Італія) 3.49,2.

Копаний мяч.

Англія — Китай 2:0. Китайські змагуни грали добре і деякий час протиставилися англійським копунам. Зате були слабі фізично. Англійці грали добре, тільки виказали слабу стрілову диспозицію.

З Англією грає Польща.

Перу — Фінляндія 7:3.

10. ц. м. відбудуться перші півфінали, а 11. ц. м. другі півфінали.

ДВІ ПОУКИ.

Часописи подали вістку про зловживання, які спричинив колектор Державної Льотерії у Вжесьні, якийсь Хаім Шинкельскі. Та справа мається так: Генеральна Дирекція Державної Льотерії дістала приватне повідомлення, що Шинкельскі хотів ошукати грача, заявивши йому, що на його льос впала виграна 250 зол., замість 2.500 зол. Генеральна Дирекція не чекала на реклямацію заінтересованого грача, а зараз таки виделегувала до Вжесьні свого інспектора, котрий провірив на місці, що колектор вишкробав в урядовій табелі одно зеро у числі 2.500, крім того вже давніше не виплатив цьому самому грачеві дрібної вигри.

Завдяки цій інтервенції, грач нічого не втратив, а Шинкельскі перестав бути колектором і його особою зацікавився прокуратор.

Хоча Генеральна Дирекція Державної Льотерії енергійно винищувала подібні прояви, все ще трапляються часом несовісні колектори. Що правда рідкі це випадки, бо взагалі колектори, це солідні і відповідальні купці. Не буде таких випадків майже зовсім, коли грачі будуть співпрацювати з Генеральною Дирекцією в поборюванні їх та будуть негайно повідомляти про всі зауважені неправильности. Цеж лежить в їх власному інтересі.

Наприклад: перед трьома роками трапилось, що один грач мав чвертку льосу, на який впала більша вигра. По законнім відтягненню двацять відсотків, належалося йому трицять тисяч золотих. Однак до грача прийшов бувший колектор, якийсь Давид Гольдберг з Варшави і заявив, що йому прислуговує „провізія" пять тисяч зол. та відтягнув собі ту квоту від вигри. Грач, здається, не прочитав уважно приписів, що є на відворотній стороні чвертки льосу і які виразно подають, що жадних інших відтягнень, крім двацять відсотків робити не вільно. Щойно по якімсь часі зорієнтувався, що впав жертвою ошуканця. Почав старатися про віднескання втрати, однак віднискав її щойно тоді, коли звернувся за поміччю до Генеральної Дирекції. Колиб вчинив це скорше, не чекав би так довго на гроші, мимо цього, що Генеральна Дирекція вже давно відібрала Давидові Гольдбергові колектуру, уважаючи, що він не заслуговує на довіря.

З того, що сказано вище виходять дві поуки для грачів: треба запізнатися з приписами гри льотерійної, які можна переглянути у кожній колектурі і які у скороченню є подані на кожній чвертці льосу. Також треба у всіх випадках, де булоб підозріння зловживань негайно повідомити Генеральну Дирекцію Державної Льотерії.

Про ці поуки просимо памятати при відновлюванню льосів третьої кляси, якої тягнення починається 13. ц. м.

Міліярдові фонди і добровольці
на допомогу еспанським комуністам.

Сенсаційні ревеляції „Матена".

ПАРИЖ, 7. 8. ПАТ. Паризький „Ле Матен" помістив сенсаційні ревеляції про участь Комінтерну в останніх еспанських подіях. Допомогу еспанським комуністам зорганізував Комінтерн при допомозі профінтерну, себто комуністичних професійних робітничих синдикатів. У справі цієї допомоги відбулася перша нарада Комінтерну і політичної секції профінтерну 21. липня у Москві. В цій нараді взяло участь багато політичних головачів. З черги скликано нараду до Праги під притокою „боротьби за мир". 22. липня візвано до Праги шифрованою телеграмою французького посла Гастона Монмуса, предсідника європейської управи комуністичного профінтерну. На нараді прийнято такі рішення: 1) Створити фонд 1 міліярда франків на допомогу еспанським комуністам. 9/10 цієї суми зобовязалися дати совітські робітничі синдикати, керовані Шверніком, „добровільно" оподаткувавшись на цю ціль. Державний банк СССР і комісаріят фінансів однаково зобовязалися, що дадуть Шверніковій відповідну кількість девіз, щоб переслати ці гроші до Еспанії 2) До управи цим фондом вибрано спеціяльну комісію у складі 5 осіб, до якої ввійшли: Брава, Дольорес Ібарурі, Хове Діяз, Лярґо Кабальєро і Торес 3) Рішено створити „міжнародній легіон робітничих „добровольців" у складі 5.000 людей, з відповідною сильною летунською секцією, щоб міг самостійно вести збройні операції. До оформлення вищих кадр старшин вибрано 8 інструкторів зпоміж відомих комуністів. Ці добровольці мають зібратися: в Тулюзі, Бордо, і Перпіньяні, звідки перевезуть їх поодинокими відділами до Еспанії. Озброєння дістануть ці добровольці щойно в Барсельоні. Виконанням цілого пляну має заняться французька комуністична партія, яка призначила до цієї акції таких комісарів: Ваде, Крістофоля і Амельота. Частину цього міліярдового фонду передано до диспозиції паризького бюра Комінтерну.

БЕРЛІН, ПАТ. Берлінська преса подає сенсаційні вістки про висліди грошевої збірки у Совітах на допомогу мадридському урядові. Дотепер зібрано 12 міліонів рублів, які перечислено на франки в сумі коло 36 міліонів франків. Ці суми переслав державний банк СССР мадридському урядові. До Копенгаґи надійшли вістки, що в Совітах примусово стягатимуть три місяці з платень робітників на допомогу еспанським комуністам. Дотепер стягнули робітникам коло 60 міліонів рублів

ЧЕСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ ПРОТИ СПІЛЬНОЇ АКЦІЇ З КОМУНІСТАМИ.

ПРАГА, 7. 8. ПАТ. Управа комуністичної партії звернулася до чеських соціяльних і національних демократів, щоб усі ці три партії уладили манїфестацію солідарности з еспанською демократією. Обі партії відмовилися від спільної манїфестації з комуністами підкресливши, що не будуть уладжувати ніяких спільних акцій. Національні соціялісти додали, що не будуть уладжувати спільних манїфестацій з прихильниками диктатури.

о. О. ПРИСТАЙ 72

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

В середині просторого й гарно прибраного костела було приблизно 3.000 людей, в тім числі майже 1.000 білого й чернечого духовенства та черниць. Акту посвячення довершив нюйорський кардинал о. Патрік Гейс у супроводі пятьох ірляндських єпископів, вісьмох мітратів і т. д. Серед вірних вирізнялася шкільна молодь, хлопці, зокрема дівчатка в біленьких суконках наче стадо лебедів, а також Лицарі Колюмба[1]) в гарних одностроях і при карабелях.

Костел робив прегарне враження своєю стилевою будовою і високою мистецькою красою його вівтарів, образів, настінних фресків і т. п. Зрештою ясно, що мусів він імпонувати, коли вибудували його коштом двох міліонів долярів під умілим проводом та руками досвідчених будівничих і добрих мистців.

Свято посвячення було величаве. Однак не його описуватиму, а розповім щось іншого, якто одна людина може з малими фондами, ба спочатку навіть без жадних грошевих засобів, виконати при сильній волі і працьовитістю великі діла.

Купив я собі в Лакавані в одного священика книжку про життя, діяльність та успіхи лакаванського пароха о. Нелзона Г. Бейкера. Написав її його вихованець, о. Тома А. Ґалвін, що був свідком його посвяти та трудів, тому міг дати найвірніший образ тієї людини великих діл.

Місцевість Лакавана віддалена приблизно 15 американських миль від міста Бофала. Це був, можна сказати, малий присілок, де жило неповна 80 родин ірляндських католиків, що колись мали тут невеличку деревляну церковцю, шпиталик для кількох дітей і один метрикальний дім для пахора, другий для Сестер Служебниць.

До повстання Лакавани дала привід одна компанія (підприємство), що відкрила тут так зв. фандру, тобто відливарню заліза. В той спосіб взагалі повставали американські оселі у вугляних околицях і розросталися згодом, робились великими містами та промисловими осередками.

Коли перед 50-ти роками прийшов до Лакавани о. Бейкер, застав там у парохії таку бідноту та матеріяльну скруту, що тростісі, значить дирекція місцевого сиротинця пропонувала зараз по його приході, вже на першім мітинґу, щоб через брак фондів зліквідувати цю корисну соціяльну установу. Та новий парох відрадив своїм церковним урядовцям говорити про ліквідацію сиротинця. Зате заохочував їх до праці та витревалости, а все інше, мовляв, дасть їм Бог. І сам узявся з ними до роботи.

По 50-ьох літах свого душпастирювання в Лакавані тішився о. Бейкер разом із своїми парохіянами ось такими цінними придбаннями: 1) Захист для сиріт, 2) Парохіяльна школа, 3) Ремісничa школа, 4) Ґімназія, 5) Бурса для хлопців-сиріт, ґімназійних учеників, 6) Шпиталь для поліжниць, 7) Шпиталь пошесних недуг, 8) Заведення опіки над працюючими католицькими юнаками, куди приймали й не католиків, 9) Парохіяльний дім, 10) Заведення для Сестер Милосердя і 11) Церква-базиліка Пречистої Діви Марії. А крім того лакаванська ірляндсько-католицька парохія мала фарму з усіма потрібними господарськими будинками й лани поля. Разом її маєток варт був 12,000.000 долярів!

Хоч заздрість належить до сімох головних гріхів, про що я не тільки знав, але й інших мав відвертати від цього четвертого головного гріха, проте сам мусів я позаздростити о. Бейкерові його величезних надбань для свого народу. Краще було би, якби мені були заздрили ...

Вертався я з Лакавани додому піднесений на дусі й одночасно з сумними рефлексіями. Бо мусів порівнювати нашу мізерну дійсність з блискучими досягненнями запопадливих лакаванських ірляндців. По-вернувшись з посвячення чужої церкви, поїхав я до одного свого парохіянина, щоб у його хаті охрестити йому дитину. Там застав щось з десять наших людей, що вже ждали на мій приїзд. Вони саме вели живу дискусію про „атаномію", себто про автономію українських церков в Америці, що тут була завжди аж занадто актуальною темою.

Я хотів упевнитися, чи бува не помилився. Може тільки причулося мені, або так здавалося. Тому я запитався, про що так палко розмовляють.

„О атаномії нашої церкви", відповів один з передових „звичайних" і хотів ще й мені доказувати, що нема ліпшого ґаздівства на цілій кулі земній від того, як те, що нарід сам собі зробить. Але я не запускався у таку дуже мудру розмову з доморослими фільософами. Зате розповів своїм парохіянам-„атономістам", де я був того дня, що видів і довідався про маленьку, але зразкову парохію лакаванських ірляндців, де без церковної автономії, а працею і єдністю осягнули вони більших успіхів, ніж усі разом наші розєднані „атономічні" парохії. Колиж я закінчив оповідати, спішучись на маєве богослуження, зідхнули глибоко всі присутні і кожний зокрема вистогнав:

„Гей, Боже, коби-то так було в нас українців!"

„Буде!" сказав я на відхіднім, „але не скорше, аж у нас, українців, буде так, як у людей, а саме коли голови робитимуть свою роботу, а руки-ноги/ сти теж свою!"

(Далі буде).

[1]) Knights of Kolumbus Лицарі Колюмба, це найсильніша релігійна фр... америк. організація, де гуртуються найревніші католики. Вона має поверх міліон членів, теж із впливових і заможніх кол. Наприклад, до неї належать багаті купці, фабриканти, професори, лікарі, посли, сенатори і т. п.

Величавий Конґрес Української Католицької Молоді.

„Український Робітник“ повідомляє: від 17. до 19. липня в Філядельфії відбувся конґрес української катол. молоді в Америці. На конґресі було 150 дел. і багато гостей. Реферати про значіння релігії, про небезпеку комунізму прочитали С. Мамчур, Тихан, Ваґнер та інші.

В неділю 19 липня єпископ о. Богачевський відправив польову Службу Божу. Конґрес закінчився бенкетом при участи 500 осіб.

Ширіть наш часопис!

Умовини співпраці В. Британії з Японією.

ТОКІО, ПАТ. Агенція Домеї повідомляє: Льондонський кореспондент „Асагі-Шімбун“ теґрафує, що мін. Гор подав такі умовини співпраці В. Британії з Японією: Японський уряд потвердить непорушність засади відкритих дверей у Китаю і потвердить права, які добули В. Британія в Китаю. Між В. Британією та Японією дійде до переговорів у справі полекш у ввозові японських товарів на британський ринок. Японія приступить до нового морського договору, підписаного в Льондоні. Плян мін. Гора передбачує теж переговори між В. Британією та Японією у справі визнання Манджу-Ко та спеціяльних інтересів Японії у північнім Китаю. Канцлер скарбу Невіль Чемберлен заявив кореспондентам, що звіт Ф. Лейт-Роса, делеґата англійського уряду, (який їздив студіювати відносини в Китаю — прим. Ред) передбачує наладнання співпраці між В. Британією та Японією і скликання міжнародньої конференції у справі стабілізації валют при участи Японії.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру містимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.

— Затверджені владою **КУРСИ КОСМЕТИЧНІ** Стефанії Гаврисевич під проводом Д-ра Е. Дурдєлла та інж. хемії, Львів, Коперника 42А, тел. 272-18. Вписи розпочалися. Проспекти безплатно. Додаткові Курси лічничого масажу тіла і руханки. 2445 4—15

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 254-46. Найпевніша льоката гроша.**

— **Живець Черче,** вілля „Надія“ — першорядний пансіон, окрема їдальня, веранда, знаменитий харч, повний комфорт, поручає кімнати. 2438 8—10

— **Ірляндець-канадієць співає українські пісні.** На пробі звукової фільми „Наталка Полтавка“, що її приготовляє студія Василя Авраменка, пробував своїх сил ірляндський тенор Джан Бідл, уроженець Канади. На здивування присутніх він відспівав зовсім поправно композицію „Цвітка дрібная“, тільки з вимовою букви „ль“ має деякі труднощі. Але він пояснює це тим, що і кожній іншій мові має він такі самі труднощі із вимовою цієї букви. Бідл буде виступати в українській звуковій фільмі.

— **Філія „Просвіти“ в Жидачеві** влаштовує 13. IX. ц. р. в річницю свого 30-літнього існування і праці на жидачівській землі ювилейне свято з такою програмою: соборна Сл. Божа, похід, академія і фестин. Просимо всі наші установи, в першу чергу жидачівського району, по змозі й дальші, взяти масову участь.

— **Львівський воєвода на інспекції.** Воєвода Беліна-Пражмовський перевів люстрацію староства і інших урядів у Рудках. З Рудок виїхав до Самбора.

— **Воєвода на інспекції.** Станиславівський воєвода ген. Пасплавський перевів у днях 4. і 5. ц. м. інспекцію громадської управи й купільного заведення в Делятині. Опісля злюстрував громадські управи й кліматичні комісії в Яремчу, Микуличині та Ворохті, звертаючи спеціяльну увагу на чистоту купільних заведень і пансіонів.

— **Постачання рільних продуктів на потреби армії.** Військова влада видала розпорядок, щоби рільничі продукти для армії купувати безпосередньо від продуцентів або кооперативних орґанізацій. Жито й овес закуповують інтендантури безпосередньо або за посередництвом своїх складниць. Всі інші продукти вакуповують самостійні адміністраційні одиниці.

— **Новий польський правопис в урядах.** З доручення премієра ген. Складковського всі міністри вислали до підчинених урядів обіжник, що вводить від 1. вересня ц. р. новий польський правопис, устійнений польською академією наук.

— **Польський атлет Циганевіч загинув в Еспанії.** Відомий польський атлет Збишко Циганевіч виїхав перед вибухом повстання до Еспанії. Від того часу слід за ним загинув. З Еспанії приїхало до Антверпен, де цей атлет мав виступати, багато втікачів, але ніхто не може про Циганевича подати ніяких даних.

— **Масакра в цегольні.** В Сихові біля Львова посварилися в пятницю зранку робітники Станислав Шалінський і Станислав Конопачек. Сварка почалась з того, що оба вони зустрілись на вузькій дошці, що нею возили цеглу та інші будівельні матеріяли. Один другому не хотів уступити і Конопачек ударив цеглою свого противника з усіх сил по голові, так що цей упав без чуття. Свідком інциденту був брат Шалінського. Коли Конопачек зорієнтувався в ситуації, почав утікати. За ним пустився брат побитого Юзеф Шалінський і стрілив тричі з револьвера. Ранений Конопачек доволікся до поліційної станиці, де розказав про цілу подію. Шалінського забрало поготівля, але він по дорозі помер. У друге приїхала каритка за Конопачеком. Коли Конопачек підійшов до цегольні, щоб тут зажлати на поготівля, вискочив Шалінський брат і засипав раненого цілою серією стрілів. Стан Конопачека безнадійний. Шалінського арештували.

— **Львівська хроніка.** Любив випити, та не любив платити за це, що випив Евген Добжанський, без постійного місця замешкання, що відмовився заплатити рахунок у ресторані при вул. Коперника. — Військове авто наїхало на площі Голуховського на трамвай. На щастя обійшлося без жертв. — Марія Янів повідомила поліцію, що її сестра Катерина Мартин вийшла рано з дому й більше не вернулася. — Ізаакові Бавман украли на трамваєвім перестанку малу валізку з векселями на суму 20.000 зол. Векслі виставили селяни грубешівського повіту.

— **Краєва хроніка.** В бориславському шпиталі померла Павлина Дрочак, що перед мешканням свого нареченого напилася сильного квасу. — В потязі зі Львова, збожеволіла наслідком спеки вчителька Г. і висівши в Ярославі почала деклямувати вірші Міцкевича. — Під Тисьменицею переїхав залізничий потяг віз Матвія Пеличкана, що заснув підчас їзди. Коням і візникові нічого не сталося.

— **Жертви купелі.** В Дністрі коло Нижнева втопився в часі купелі почтовий асистент Соломон Авербах із Товмача. Коли топільника добули з води, на його голові стверджено дві рани якби від удару головою в камінь. Крім того утонув чернець ОО. Кармелітів з Вадовиць, 28-літній Антін Мурашка, що перебував у Нижневі у рідні. В ріці Лімниці в околиці Підгорець утонув робітник з копальні потасових солей, Ілько Мисюра.

До всіх, що перебувають тепер на вакаціях: Нехай Ваш побут зазначиться корисним ділом! Де ще нема рідношкільної орґанізації, там заложіть діяльний кружок „Рідної Школи“, де він є, але несправний — там його оживіть!

— **Цікава находка на Кашубах.** На березі Балтійського моря під Почерниним знайшли, як повідомляють із Пуцка, величезний ріг якогось звіра із четвертої ледової епохи. Оглядини виказали, що це ріг пражубра, який жив тому 200 тисяч літ. Ріг находився у ділювіяльній верстві у глибині 6 метрів.

— **Ще небіжка не застигла,** а вже її родина побилась над нею за спадщину. Таке трапилось у Варшаві, де померла Гінда Чарна, яка на смертельній постелі заявила своїй рідні, що написала завіщання й сховала його в матераці. Зараз по її смерти кинулась кохана родина на матерац, розпорола його і прочитала завіщання. Коли виявилось, що небіжка записала частину майна своїй внучці, а частину синові, інші спадкоємці почулись покривдженими й почали бійку а завіщання подерли на дрібні куски. Внучка внесла через своїх хресняків позов до прокуратури.

— **Убив жінку при помочі гадюк.** В Льос Анджельос засудили на кару смерти стрижія Джемса та його помічника Гопа за незвичайне душогубство. Джемс рішив позбутися своєї жінки, щоб дістати асекураційну премію. При помочі Гопа він присилував її встромити ногу в скриню, в якій находилися дві гадюки. Від укушення нещасна померла. На суді показалося, що вона була пятою жінкою Джемса. З двома першими він розвівся, третю знайшли неживу у ванні і він дістав асекураційну премію. З четвертою жінкою знову розвівся, а пята стала жертвою жахливого злочину.

— **Свиня вбила пастуха.** Сталося це в мадярській місцевості Домбовар, де розярена свиня напала на свого пастуха. Вивязалася завзята боротьба, що скінчилася перемогою величезної свині. Вона так покалічила пастуха, що він незабаром помер.

— **Жахлива катастрофа в копальні.** В англійській копальні вугілля недалеко Барнслей наступила в четвер ц. м. експльозія вуглевого пилу. Експльозія завалила цілу штольню. Досі виратували тільки одного робітника. В копальні було в хвилині катастрофи 67 людей. Рятункова акція йде дуже пиняво, бо всі получення зі серединою копальні перервані, а крім цього заваюють проходи щораз нові зложа вугілля.

— **Американська посолка вийшла замуж за чужинця.** Єдина американська дипльоматична посолка, пані Рут Браен-Овен, що була головою американського посольства в Данії, вийшла замуж за данського капітана Берґе Роде. Шлюб відбувся в Гайд Парку у присутности родини президента Рузвелта. Пані Браен-Овен була вдовою. Перед шлюбом зрезиґнувала із свого становища, але президент не приняв зречення. Тепер вона буде дальше уживати свого імени Браен Овен як посолка, хоч приватне її імя буде по чоловікові. Вона має 50 літ, а її чоловік 41 літ.

— **Приготування до паризької вистави.** В програму міжнародньої вистави мистецтва й техніки в Парижі, що відбудеться в другий рік, входять між іншим імпрези, в яких основну ролю гратимуть світляні ефекти. Приготовляють цілу низку великих пленерових „симфоній“, що будуть відтворені непрактикованими досі способами. Сценою для них будуть кількометрові простори виставових теренів, а світло і звук акторами видовищ. В ділянці світла будуть використані всякі можливі ефекти, а зорові враження буде ілюструвати музика. Музичні частини виконають спеціяльні оркестри, а велетенські голосники будуть передавати їх на властиві місця. При відтворюванні кожної „симфонії“ мусять співділати 35 ріжних осередків, а спеціяльне переємне студіо на Секвані лучитиме їх в одну цілість. Дотеперішні проби дали вдовільні вислідки.

— **Совітські летуни летять з Каліфорнії до Москви** через Аляску. Вони прилетіли вже до Еклану.

ДИВОГЛЯДИ.

КОРІННЯМ ДО ГОРИ.

В Рибівську садили в городі фабрики машин дерева. Якийсь шуткар посадив одну жовту акацію і рябину галузями до землі, а корінням до гори. На диво, дерева принялись і коріння випустили зелені паростки. З обох корінів виросли тінисті широкі гілля.

ДИТИНА ВЕЛИТЕНЬ.

У Франції під доглядом д-ра Кальве є 5 і півлітний хлопчик, високий на 1м. 28 цм., що важить 38 кг. і говорить низьким голосом мужчини.

Дописи.

КОЛОМИЯ.

Заснування ремісничої бурси в Коломиї. 19. м. м. засновано в Коломиї ремісничу бурсу. В склад Ради ввійшли: радн. Богдан Дідицький — голова, о. Микола Воксуль — I. заст. голови, дир. Породко Василь — II. заст. голови, Михайло Білик — секретар, Микола Новак — скарбник, дир. Зайшлий Григорій — господар, дир. Гумінілович Володимир — контрольор і п. Теофіля Малинюкова, пос. Завалинкут Іван, дир. Салків Іван — члени Ради. Як заступників вибрано: п. Коссакову Олеву, дир. Микитюка Михайла, Гнідана Володимира, ур. ОСК, Березюка Карла та Дудяка Петра, міщан. Членами Провірної Комісії вибрано проф. Адольфа Мусяновича, д-ра Антона Кузьмича і дир. Побігущого. Від 1. вересня ц. р. будуть відкриті: Ремісича бурса для хлопців в домівці, яку відступив Виділ Братства Св. Арх. Михаїла завдяки заходам о. прелата Русина та Інтернат для дівчат зі середніх, народніх і фахових шкіл та курсів в домівці Захоронки, яка на ту ціль відступає цілий перший поверх великого будинку. До придбання фондів на уладження і ведення обох бурс всі установи повітового характеру скликують в коломийському повіті

9 районових анкет для приєднання масового членства з повіту і для спопуляризування превзжної цієї справи. Дві анкети вже відбулися: 2. серпня в Печеніжині і Ба- дзинцях для довколичних громад. 9. серпня в год. 12. впо- дуліє відбудуться в: Ґвіздці, Товмачику, Коршеві і Ко- смачі і 16. серпня ц. р. в: Яблонові, Матіївцях і Коло- мийці. Спільну відозву підписали і розіслали такі устано- ви: філія „Просвіти", Рідна Школа, філія „Союзу Укра- їнок", філія „Сільського Господаря" і Рада Української Бурси. Обовязком всіх установ в повіті є стати звичай- ними членами Т-ва „Українська Бурса" з вкладкою мі- сячно бодай 50 сот. Також наші священики, учителі і свідомі селяни повинні масово вступити в члени Т-ва „Українська Бурса". Крім того згадані установи звер- таються до інших сіл, щоб в серпні і вересні ц. р. ула- дили в себе фестин, виставу чи концерт на закупно ін- вентаря для бурси. Дня 13. вересня ц. р. відбудеться в Коломиї святочне відкриття і посвячення домівкиремі- сничої бурси, на яке повинні прибути з поближчих сіл масово, з подальших бодай більші делегації. Цього дня відбудеться теж великий фестин у міськім парку. Є надія, що Коломийщина доложить усіх зусиль, щоб цю новозасновану бурсу належно виінвувати. Сподіємо- ся, що за цим добрим примиром підуть всі ті міста, де є середні школи.

Учасник Зборів.

•

Одночасно Рада Української Бурси в Коломиї роз- писала конкурс на приняття з днем 1. вересня ц. р. 15 хлопців ремісників, промисловців або купців до реміс- ничої бурси; до інтернату для дівчат у місцевій Захо- ронці — 30 дівчат, прив. гімн. Р. Шк., нар. шкіл, фахо- вої школи і курсів крою і шиття. Зголошення Рада при- ймає лише до 25. серпня ц. р. і їх слід слати на адресу: Українська Бурса в Коломиї, Нар. Дім. Оголошено теж конкурс на настоятеля ремісничої бурси. — **Рада Укра- їнської Бурси.**

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

УКРАЇНСЬКЕ ДОШКІЛЛЯ, підручник для провід- ниць українських дитячих садків. Зредагував Лев Ясін- чук. Львів 1936. Накладом Головної Управи Р. Шк. зі-

Є це обемнистий підручник (342 сторін, ф. 8-ки), що обговорює виховання української дитини в її дошкіль- ному віці під оглядом умового й фізичного розвитку та подає цілу масу методичного й річевого матеріялу. То- му, що справа дошкілля в нас тепер дуже на часі, а не- ма в нас ще дотепер суцільного матеріялу в тій ділянці, то книжка ця є великим і цінним набутком у нашій ви- ховно-соціяльній літературі. Без неї не зможе обійтися ніяка садівничка (провідниця дитячого садка), ані ніяз- кий Кружок Р. Ш., що вдержує садок і має обовязок піклуватися ним. Потребу такої книжки вже давно від- чували всі ті, що мають моральний чи фаховий нагляд над дитячими садками. Вона стане помічником для ви- ховників, вчителів захоронярських семинарій, а навіть для тих батьків, що хотіли би помогти своїй дитині розвинутися правильно так, щоби вона могла наздужа- ти кроком за теперішним швидким поступом. Набути цю книжку можна в Головній Управі Р. Ш. (Сикстуська 46) або в книгарні Р. Ш. (Сикстуська 20) по ціні 3·50 зол. за примірник. При замовленнях окремо 50 сот. на пошту.

ЖУРНАЛИ.

НАШ СВІТ, Ілюстрований журнал літератури, ми- стецтва і науки. Луцьк, червень 1936. Р. VI, ч. 6. Зміст: Пилип Похальчук: Ночами. — Богдар Жарський: Елегія про пливучі ріки. — Гр. Лупиш-Муллин: Земляні [illegible] Володар Крушенко: ***, вірш. — Микола Гурко: [illegible] перейшла кордон. — Юрко Кленовий: Знад Случі. — [illegible] Островський: Вогнене Око, повість. — Теофан Лебед[illegible] Влада на Волині в старі часи. — Роман Гуменюк: [illegible] Олімпійські грища. — Наталія Балицька: Новітня [illegible] — Старинний ратуш у Любліні. — Пилип Похальчук: Ранок. — А. Скульський: „Русскій і москвитин". — [illegible] Ріжні: Чуда техніки. — Смішне в житті славних [illegible] Про все потроху. — Сміх і розвага.

ЛІКАРСЬКИЙ ВІСТНИК, орган Лікарської Комісії Н. Т. Ш. і Українського Лікарського Т-ва у Львові. Львів, 1. липня 1936. Р. XIV. ч. 4. Зміст: Ю. Кордюк: Па- ралергія. — С. Коржинський: Алергометрія як метода різничкової діягностики неспецифічних захорувань. — Загальні Збори Т-ва „Народня Лічниця". — Хроніка: сходини У. Л. Т. — З медичної преси. — Новинки.

МІСІОНАР Пресвятого Ісусового Серця. Жовква, серпень 1936. Р. XXXIX, Ч. 8.

СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР. Львів, 1. серпня 1936. Р. XXII. Ч. 15.

НОТИ.

І ЗВУК ПІСЕНЬ, І ШЕЛЕСТ ЛЕНТ, кантата на міша- ний хор. Слова: У. Кравченко, музика: Я. Ярославенко. Музична накладня „Торбан" у Львові. Ціна 50 сот.

ВІЧНИЙ РЕВОЛЮЦІОНЕР, гимн на мішаний хор. З мужеського на мішаний хор перер. Я. Ярославенко. Музична накладня „Торбан" у Львові. Ціна 60 сот.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відвовідає.

Театри.

Український Нар. Театр. ім. І. Тобі- вича.

Заболотів:
7. VIII. Німа теща.
8. VIII. Дівча з Маслосоюзу.
9. VIII. Ой не ходи Грицю.

Тулуків:
9. VIII. попол. Запорожець за Дунаєм в ролі Карася І. Рубчак.

Заболотів:
10. VIII. Муж двох жінок.
Зі Заболотова іде театр до Снятина.

Український Національний Хор під мист. проводом Дм. Котка.
9. VIII. Яблонів.
10. VIII. Коломия.

Великий Театр:
Нечинний.

Театр Ріжнородностей:
Субота. 8. VIII. год. 8. веч. „Малощо не пошлюбна ніч".

Кіна.

АПОЛЬО: „Князь Воронцов" із Бри- ґідою Гельм.
АТЛЯНТИК: „Сонатаї".
ВАНДА: 1) „Ґануся", 2) „Погоня за тінню".
ҐРАЖИНА: „Мельодія великого мі- ста", „Тайни Пераку".
КАСІНО: „Візьми моє серце" з Джі- тою Альпар. „Кідналери".
КОПЕРНИК: 1. „Адіє", 2. „Малі герої".
МАРУСЕНЬКА: 1. „Адіє", 2. „Малі герої".
МЕТРО: „Тепер і завсіди" з Шерлі Темпль, комедія „Не грай у бріджа".
МІРАЖ: „Світ належить до тебе" і „Додек на фронті".
МУЗА: нечинне з причини рекон- струкції.
ПАКС: Нечинне.
ПАЛЯС: „Арцильокай", „Руки на столі".
ПАН: „Кохаю всі жінки" з Кепурою.
РАЙ: „Амок".
СВІТ: „Наскок на Конго".
СТИЛЕВЕ: „Без назвища", ревія „О- лімпіяда весельчаків".
ТОН: „Шанґгай" і „Жінка двох чо- ловіків".
УПХА: „Кабінет воскових фігур" і ревія.
ХИМЕРА: „Кохання для початкуючих".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
Баварія.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 8 серпня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.35 Концерт, 16.00 Концерт цитристів, 17.05 „Нірн- берські співці" оп. Вагнера, **Прага** (470,2) 11.05 Легка музика, 21.20 Скрип- ка, **Париж** (1648) 11.00 Легка музика, 21.00 Вок. квартет, 22.45 Танкова музи- ка, **Білгород** (437,3) 22.30 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 8.00 Концерт: сопран, скр., форт., 10.00 Розв. музика, 14.00 З опер: „Нічліг у Ґренаді" оп. Кройцера, „Голяндець-скиталець" оп. Вагнера, „Продана наречена" оп. Сметани, 16.00 Весела авдиція, 18.00 Музика з часів Бі- дермаєра, **Кеніґсвустерґавзен** (1571) 10.00 Розв. концерт, 12.00, 14.00, 22.45 Музика, 20.00 Веселий вечір, тенор, бан- доніон, саксофоністи, **Будапешт** (549,5) 12.30 Форт.ресітала, 19.00 Спів, **Міляно** (365,6) 11.30 Легка музика, 16.40 Розв. музика, 20,45 „Ля ботеґа де кафе" „Сіор Тодаро Бронтольон", „Ля баруфе кіоцоте" ком. Ґольдонія, **Рим** (420,8) 13.15 Розв. музика, 16.40 Вок.-інстр. кон- церт, 21.30 Симф. концерт.

Неділя, 9. серпня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 13.00 Розв. музика, 20.35 Зальцбурський фестіваль: Релігійна музика, сопр., альт, тенор, бас, органи, **Братислава** (298,5) 22.35 Нар. пісні циг. орх., **Кошиці** (259,1) 18.25 Сп. ресітала, **Прага** (470,2) 7.00, 9.45, 11.00, 12.25, 20.45 Концерт, **Париж** (1648) 13.45 Концерт орх, 19.30 Вок. кон- церт, **Білгород** (437,3) 13.00 Пісоньки, 22.30 Орх. концерт, **Берлін** (356,7) 9.00, 10.00 Музика, 14.00 Барвна китиця ме- льодій, 18.00 Квартет, 10.00 Нар. музи- ка, 20.00 „Пімста дилника" оп. І. Штравса, **Кеніґсвустерґавзен** (1571) 8.00 Безжур- ний поранок — солісти, 15.00 Військ. орх., 20.00 музика, **Будапешт** (549.5) 12.30, 17.00 Концерт, 15.50, 21.30 Циг. музика, 18.30 Ресітала на флєті, 22.40 Форт. ресітала, **Міляно** (368,6) 12.20 Ка- мер. музика, 17.00 Орх. концерт, 21.40 Симф. концерт, Анцельоті сопр., **Рим** (420,8) 13.00 Розв. програма, 20.45 „Сесил- лія" оп. Рефіча.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота. 8. серпня 1936.

11.57 Сигнал часу, 12.03 Огляд видань, 12.13 Полудневий денник, 12.23 Орх. концерт, 14.30 Концерт бажань, 15.35 Господарські вістки, 15.45 „Два Михайли на вакаціях" гутірка для дітей, 16.00 Концерт солістів, скр., баритон, форт., 16.45 Рибарським байдаком на риболов- лю, 17.00 Концерт симф. орх., 17.30 Бе- регами Пруту до Говерлі, виг. Михай- лина Грекович, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Арії та пісні в супр. форт., 18.25 Фейл.: Ліст і Польща, 18.35 Програма на зав- тра, 18.40 Реклям. концерт, 18.50 Акту- альна гутірка, 19.00 Концерт орх., спів, 20.15 Літні інвестиції, 20.45 Вечірній денник; 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Форт. ресітала. 21.30 „Ґепіонстер" гу- мореска, 22.00 Трансм. з Олімпіяди, 22.30 Спортові вістки, 22.35 Танкова музика, в вик. орх.. 23.00 Танкова муз. з гр. пл.

Неділя. 9. серпня 1936.

11.35 Театральна гутірка, 11.57 Сигнал часу, 12.03 „Відень — місто музики" концерт: орх., сопран, форт; у перерві ок. год. 13.15 „Мобілізація в ц. к. Гали- чині перед світовою війною" Вітліна, 14.30 „Ріпак у малому господарстві". „Обезпека плодів і худоби", 15.20 Музи- ка для села, 16.00 Польські думки в гр. пл., 16.20 Рекламовий концерт, 16.30 Ре- портаж із маршу кадрівки, 16.45 Репор- таж із життя, 17.00 Концерт орхестри, спів, 19.00 Театр Уяви в Англії „Чоло- вік призначення" Б. Шова, 19.50 Камер. концерт, 20.25 Що читати, 20.40 Полі- тичний огляд, 21.00 „Візія бабуні", старі мельодії, спів, форт., 21.30 Довбушове весілля, хор і гуцульська орхестра 12.00 З Олімпіяди, 22.30 Спортові вістки, 22.35 Танкова музика з ґр. пл., 23.00 Закінчен- ня авдиції.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІР- МАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШО- МУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИ- КУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.73— 89.30, Дол. американські 5.32.50 — 5.29.50, Дол. канад. 5.30.50 — 5.27.50, Фльоре- ни голянд. 361.47 — 359.75, Франки фр. 35.08 — 34.92, Франки шв. 173.64 — 172.80, Фунти англ. 26.76 — 26.60, Гуль- дени данцігські 100.20 — 99.80, Корони чеські 20.10—19.70, Корони данські 119.39, 118.55, Корони норв. 134.43—133.45, Кор. шв. 137.03—137.00, Ліри італ. 36—34, Марки фінл. 11.79—11.60, Марки нім. 143 — 139, Пезети еспан. не нотовані, Шил. австр. 99 — 98, Марки нім. срібні 152—147.

Акції.

Банк Польський 95,50, Вугіль 14, Ліль- поп 12, Стараховичі 32.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 61, серія 75, серійна 2. ем. 60.50, 5 прц. стаб. 45—45.25, 4 прц. прем. дол. 47.29, 7 стаб. 46—47.25.

Заставні листи.

5 прц. Гіпот. 47—49, 4 прц. Б. Гіпот. 41 і пів — 42, 4 прц. Б. Гіпот. 39—39.50, 4 і пів прц. ТКЗ. 40.50, 4 прц. ТКЗ. 38, 4 і пів прц. БҐК. 62—65, 4 прц. БҐК. 60—65.

Долярівка 47—47.75, 1. ем. Прем. 61—62, 2. ем. Прем. 60.50—61.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від до
Пшениця одн.	19.75—20.25
Пшениця зб.	19.00—19.50
Жито І	13.00—13.25
Жито ІІ	12.75—13.00
Ячмінь одн.	15.50—15.75
Ячмінь на мливо	15.00—15.25
Ячмінь паст.	14.00—14.25
Крупи гречані	23.00—24.00

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня [illegible] серпня ц. р. кооперативам платить [illegible] льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування . . . . . . 2.35 зл.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням 2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет . . . . 2.40 „
1 л. молока від 10. VII . . . 0.14 „
1 к. яєць . . . . 2.55 „

Тенденція на масло сильна, на [illegible] і на яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що в дн. 7. VIII. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахо- мясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчев- ського ч. 3) такі ціни:

Курята І. кл. щойно від 0.80 кг. вгору 0.90 „
Кури без остріг І. кл. 0.9[illegible] „
Качки молоді, товсті І. кл. 0.85 „

Ціни денні.

Приймає птицю тільки першої кляси. Гірших сортів рішуче не приймає.

За редакцію відповідає Олександер Костик   Видає Видавнича Спілка „Діло"   З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок [illegible]